

LA CAMPANA DE GRACIA

L'àngel trompeter.—Ànsia, desperteu-vos que ja és hora.

La ciutat morta

Per a l'endemà de la diada dels morts, està acordat el lock-out patronal, el tancament general de les fàbriques i tallers de Barcelona. Després dels dos dies de la tradicional visita als cementiris, la gran ciutat, si l'acord és sostingut, esdevindrà quieta i silenciosa, les portes tancades, els esperits encara més tancants. Quietut i silenci tots plens de sordes remors de tempesta.

Les vagues parcials d'ara, especialment la dels hotels, fondes, restaurants, cafès i bars, han fet de Barcelona la ciutat trista. El lock-out general, si es realitza, en farà la ciutat morta.

Sí, sí, ja sabem que aqueixa mena de morts només duren uns quants dies. Després, la necessitat de la vida s'imposa als uns i als altres, i ve la resurrecció. Més que d'una mort, és tracta d'un colapse. Però aquests colapses, fins quan acaben en bé, són perillosos. Deixen ferit el cor de la ciutat. I si no la maten tot d'una en mig d'una convulsió tràgica, la condemnen a una agonia llarga i dolorosa. A aquesta obra de destrucció i d'empobriment, els patrons acaben de contribuir-hi amb l'acord de tancament general, que no pot tenir cap dels resultats que ells n'esperen, i que, si tingués conseqüències trascendentals, aquestes no serien pas en el sentit que voldrien els patrons, una part dels quals s'inclina massa cap al bolxevisme blanc, més terrible encara que el bolxevisme vermell.

Fer de Barcelona una ciutat morta equival a una derrota dels dos exèrcits que ara lluiten. Allò de tots guanyant és una agudesca. Però el tots perdent és tot sovint una realitat, així en els jocs d'etzar com en les lluites socials.

Una argúcia

LA república dels soviets ha decretat la jornada de dotze hores. Així se diu... Perquè tot lo que arriba de Rússia, bo o dolent, no pot tenir cap garantia d'autenticitat, per l'isolament, resultat del bloqueig, per les propagandes interessades i per les múltiples forces que en ella lluiten, interessades en desfigurar la veritat pròpia i la de l'adversari.

La república dels soviets ha decretat les dotze hores. Els diaris dels socialistes revolucionaris francesos *Le Populaire* escriu: Nosaltres estem en cos i ànima amb la revolució rusa, i per a favorir-la apelem a tots els esforços decisius de les multituds franceses, la vaga general, i més encara, si és possible... A lo que *Le Temps*, el diari de la plutocràcia republicana, respon: Més encara? La jornada de dotze hores, sense dubte...

No està malament la resposta per a servir de llegenda en una caricatura. Forain podria aprofitar-la. Però l'argument és feble, aquest argument que usaran també els nostres conservadors. Quan la pàtria, o l'Estat, o el poble estan en perill, se pot decretar la lleva en massa i se pot decretar el treball permanent. Les dotze hores també poden ésser una arma revolucionària.

Ja ho veieu—se dirà en els nostres obrers—com l'únic règim proletari fonamental en el treball sense intervencions capitalistes no pot mantenir lo que an aquí, en ple règim de propietat privada, la llei otorga i concedeix. Certament resulta paradoxal la imposició d'una jornada màxima en una república socialista; però, és que el règim rus té normalitat? Es que an allí juguen lliurement la producció i l'intercanvi? Ah, no! Rússia està bloquejada. No rep primeres matèries, la guerra civil ocupa els braços, la hecatombe de la gran tragèdia i les pugnes revolucionàries han restat milions de productors, i se pretén que en aquestes condicions, si la producció és miserable, no's trenquin les teories per a atendre la perentorietat del viure? O es vol que imitant la històrica exclamació espanyola: «salvin-se els principis encara que's perdin les colònies», per conservar les doctrines, contribueixin els russos a enderrocar la seva república?

Existia la fam sota el zarisme i aquesta fou l'herència que recollí la revolució. Després la guerra civil i la persistència del bloqueig, tal volta la incertitud i trasbals d'un canvi de règim econòmic, l'augmentaren, però això no desvirtua la possibilitat d'una producció normal amb un horari baix. Com no desfa la justícia de la jornada de vuit hores en països d'una economia regularitzada, com Espanya. Si així no fos, la conferència de París, preliminar de la Conferència del Treball que ara comença a Washington, no hau-

ria preconitzat les vuit hores. Els que les dictaven no eren pas obrers, ni socialistes, sinó polítics, molts d'ells industrials, que sospesarien totes les oposades raons, les pràctiques, no pas les pures.

Ja corre l'argúcia pels diaris, i l'acudit de *Le Temps* servirà per a editorials i comentaris, però pensis que la situació excepcional de Rússia com necessita d'un exèrcit transitori, essent antimilitarista, se veurà forçada a imposar una super-producció. Però les dues renúncies ho són pel perill immediat. Rússia és un poble assetjat i els assetjos no permeten la vida plana, subjecta a idees sense abdicacions.

PARADOX

ALS MORTS

Davant haveu anat del camí de la vida; el terme haveu trobat i allí us haveu quedat, vostra missió finida.

Nosaltres ara fem també el mateix camí; i també trobarem el terme, i restarem com nosaltres allí.

Es la llei de la vida i és la llei de la mort; que ja al néixer ens crida la Mort, nostra homicida, qui amb la Vida, que'n deixa, està d'acord.

E. COSTA

El més mal tractat

EN una taula del bar Celona—maleit Muñoz Seca!—s'estan prenent cafè un diumenge a la tarda En Peret i En Claudi. No's coneixien i la casualitat els ha juntat. Han començat conversa i, al inspirar-se mutua simpatia, han entrat en el terreny de les confidències.

En Peret és paleta, té vintinou anys i està content de la seva sort; guanya vuit pessetes diàries, treballa vuit hores i els encarregats li diuen *si senyor*. En Claudi té vintitres anys, és tintorer i renega de la seva situació.

—Que no't respecten al treball? pregunta En Peret.

—Ca, home. Tothom me tracta de qual-sevol manera.

—Però et donen el jornal corresponent?

—Em donen lo que'ls dona la gana i me obliguen a treballar tant com volen. Devegades venen a treure'm del llit a primeres hores de la matinada i pleguem quan el cor els diu: prou.

—I no't paguen les hores extraordinàries?

—Ni les extraordinàries ni les ordinàries. M'exploten tant com poden.

—Però que no t'has queixat al Sindicat.

—No hi perteneixo.

—No tens carnet? Així és clar home que

ni et respecten ni et paguen. ¿l el delegat consent que treballi un home que no perteneix al ram de l'aigua? Sembla mentida!

Mira, ara mateix sortirem i anirem al local. Pendràs el carnet del Sindicat, mirarem qui és el delegat de la tintoreria que treballes i ja veuràs com demà mateix l'amo te tractarà amb més modors, faràs només les vuit hores, guanyaràs el jornal que't pertoca i deixaràs d'ésser explotat, per aquests caníbales prehistòrics com deia molt bé una fulla que va sortir aquest dia. ¡Anem al Sindicat!

—No.

—No? Es que tens por que't despatxin? No has de tenir por de cap mena. El Ram t'apoiarà, i si convé fer vaga es farà vaga i s'arribarà allà on convingui.

—No puc ésser sindicalista.

—Que ets dels catòlics? Que preferiries el sindicat amarillo.

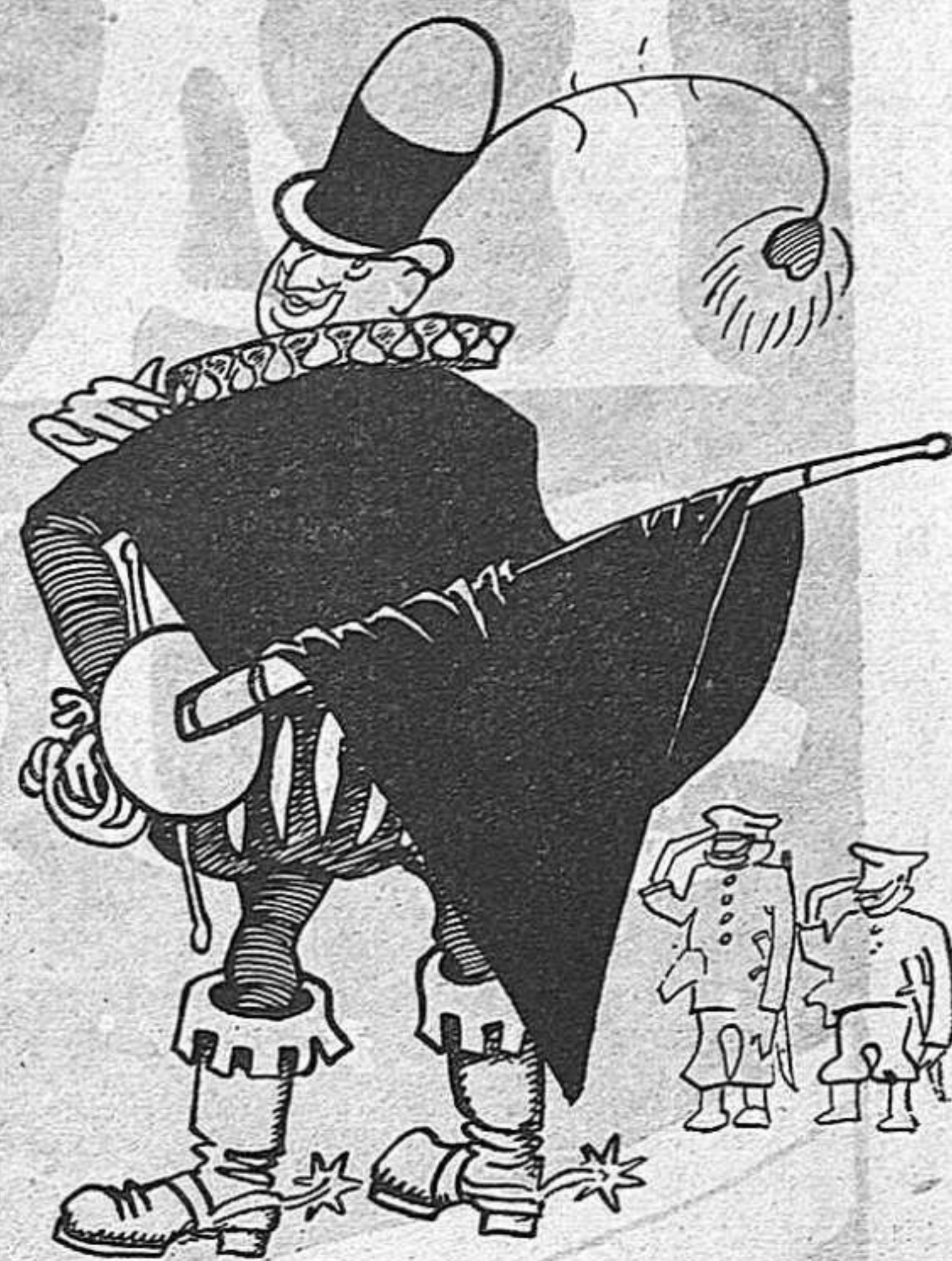
—Tant me fan els grocs, com els blancs com els rojos, però jo no puc ficar-me al Sindicat i haig de resignar-me a que m'explotin fent-me treballar molt i pagant-me malament.

—I perquè no pots ficar-te al Sindicat?

—Perquè sóc fill de l'amo.

JEPH DE JESPU

Les paròdies del Tenorio

—Y aquí está Don Juan Censorio por quien quiera algo de él.

El fracàs de la Mort

EN TRE tantes coses, tantes institucions i tants personatges com han fracassat al món, cal posar-hi la Mort. Ha arribat l'hora de dir ho ben alt i de proclamar-ho ben solemnement, si és que no ha estat dit ni proclamat abans: la Mort ha fracassat.

Ha fracassat perquè ja no fa por, ni respecte. La gran guerra ha estat l'afirmació definitiva d'aquest fracàs sensorial. Semblava que els monarques, els Governes, els Estats i els pobles renunciarien a entrar pel camí de la violència, que havia de causar morts a milions. Però la guerra esclatà. I quan es va veure que la carniceria fóra molt més llarga i horrible del que tothom s'havia pensat, ningú no recullà, per això. La Mort feia la seva tasca amb activitat frenètica. La seva dalla amb prou feines donava l'abast. I els Governes i els exèrcits no cedien. Cada semestre, un milió d'homes queia. La xifra dels morts es feia espantosa. Però apart de la pena individual per la mort dels éssers volguts, ningú es deixava influir per aquestes xifres fúnebres, que eren guaitades amb una curiositat simplement aritmètica. Els morts sumaven cinc milions, sis, set, vuit... i ningú reculava davant la magnitud de la mortandad. Sentiments, ideals, passions i interessos feien un bloc més fort que la Mort.

Així, el poder d'intimidació de la Mort ha quedat desacreditat. Poc hi fa que la Mort es presenti amb el seu tètric aspecte. No esporugueix a ningú. Fins els nois se'n riuen. La por a la Mort ha deixat d'ésser un factor social i psicològic. Aquesta por ja no és capaça de deturar guerres, ni revolucions, ni violències, ni crits, ni clams. Fins sospitem que els gitanos li han perdut el respecte.

La Mort ha fet milions de víctimes a la guerra. Però ella mateixa ha estat una víctima de la guerra. Avui es troba en la situació trista i ridícula d'un monarca destronat.

Francament, la Mort ja ens comença a fer llàstima...

FULMEN

Al morir-se don Macari, amb urgència demanà que hi anessin l'escribà i ademés l'apotecari.

—La Mort no'm fa gens de por: només desitjo (va dir) entre dos lladres morir, com morí Nostre Senyor.

PEPET DEL CARRIL

Simbolismes

CONSTITUÏNT un crudel i dolorós simbolisme, vull presentar en aquesta tènica diada, com un cementiri, al Marroc. I amb més motiu seguint-hi la lluita actualment i perdent-hi, per lo tant, vides que són germanes nostres, malgrat la gloriosa (?) presa del Fondak, pregonada a sò de bombo i platerets.

Cap an aquell cementiri van a corrua feta i amb els mocadors humits de sentides llàgrimes, moltes mares espanyoles que hi han perdut el fill. I allí resen, compungides, amb el cor torbat pel dolor, la seva oració. Aquestes mares serien prou per a pregonar els desacerts d'aquests homes que han portat als nostres joves soldats a morir per la patria.

Sagnant encara la ferida del 1909, amb son Barranc del Llop, se'n renova una altre. I la renova Espanya quan les demés nacions s'enforteixen en mig de la pau, caminant cap una nova vida, prenyada de grans idealitats, amarada de suprema redempció.

Les creuetes que s'aixequen en el cementiri espanyol que porta per nom Marroc, terra inculta, terra sense feconditat, reflexen els nostres procediments de conquesta, conquesta desastrosa que ens costa més de 150 milions cada any. Hi ha qui ha dit que'l Marroc es un magatzem de galons i estrelles i potser està en lo cert. Lo que sí nosaltres afirmem que és una sangria de diners i de vides.

La celebració d'aquest «Tots Sants» africà hauria de servir per a encendre el nostre entusiasme contra aquestes matances injustes, fent que les dignes mares no tinguessin de plorar mai més la pèrdua dels fills de ses entranyes.

FERMI PALAU CASELLES

UN MARTRE MÉS

Altívol front, serena la mirada, segü el seu pas, tot beneint sa estrella, m'apar que encara'l veig a la capella voltat d'un clergue i d'altre gent togada.

L'idea d'una pàtria esclavitzada no cap en el seu cor que l'aconsella fer armes contra un rei que sols flagella l'amor dels seus amors: la terra aimada.

Va caure presoner i això es castiga com pena la més greu que'l Còdic canta; essent son cos vilment atropellat per gent que's creia que era d'ell amiga, i al veure's sol, traït.—diu: No m'espanta morir per defensar-te, oh, Llibertat!

S. BORRUT I SOLER

Knutocracia

L imperio de los zares, de los bárbaros descendientes de Miguel Romanof, fué el imperio del Knut, el imperio feudal del látigo y del palo. El vergajo ha sido durante siglos el soberano absoluto, el verdadero zar de Oriente.

Hay un proverbio ruso que dice: «no golpees a tu mujer ni con una flor».

No era con una flor con la que golpeaban en Rusia los maridos a sus costillas, sino con una tranca o con un ramal en cuatro dobles.

El zar pegaba a sus ministros. Los ministros pegaban a la policía. Los oficiales del ejército pegaban a los soldados. Y cosacos y polizontes pegaban al pueblo.

En resumen: en la Rusia zarista todo bicho viviente era molido a estacazos, todo Dios recibía leña.

Los cosacos llevaban unos látigos llamados nagüikas, con los que levantaban roncadas de las espaldas de los huelguistas.

En las comisarias de policía y en las cárceles se baldaba a los detenidos y se les hacía declarar a golpes de knut.

El tormento del knut se aplicaba de la siguiente manera:

La víctima era amarrada por los pies a dos argollas fijas en el suelo. Se le hacía juntar las manos sobre las ancas, y se le ataba los brazos por las muñecas con una sogá, que se pasaba luego por una polea pendiente del techo. Una vez sujeta la víctima, se tiraba de la sogá, hasta que los brazos atados quedaban en arco sobre la cabeza y los pies dejaban de tocar en el suelo. Dos sayones, diestros en el manejo del knut, verberaban al maniatado hasta que la sangre de este les saltaba a la cara y les cegaba los ojos.

En esta posición violentísima, Pedro el Grande azotó a su hijo Alejo hasta que lo mató. Infinitas personas de toda clase y condición—estudiantes, obreros, intelectuales, mujeres—sucumbieron a las torturas de ese horrendo suplicio.

Pedro el Grande era particularmente aficionado a aplicarlo y a presenciar las ejecuciones de esa clase.

Pedro el Grande fué, sobre todo, grande en eso, en su desmentido amor a la estaca, a patear, apuñegar y apalear a todo el mundo.

Su pie, sus puños y su bastón fueron sus tres instrumentos de gobierno.

Su bastón, llamado la «Dubina» se ha hecho famoso. Era un grueso junco, largo y flexible, con puño de marfil, que, esgrimido por un gigante de seis pies y tres pulgadas como era Pedro, hacía polvo las más sólidas espaldas.

Con él vapuleaba sangrientamente a sus consejeros, a sus oficiales, a los embajadores, a los «strelitzs», a su mujer, a sus guardas.

En Palacio no había una pared, ni una baldosa, que no hubiera salpicado la sangre de sus castigados.

Y cuando no tenía el bastón, arremetía con los puños o con los pies.

Una vez, abofeteó a un cortesano hasta hacerle echar sangre por las narices.

En otra ocasión, tiró al suelo de un puñetazo al embajador de Sajonia y le paseó los tacones y las espuelas por todo el cuerpo.

A su favorito Menchikof no lo encontraba una vez en la calle, que no le hiciera bajar del coche de seis caballos en que paseaba y no le administrara ante sus lacayos y ante el público atónito una ración de jarabe de palo.

En cierta ocasión, apaleó a un dignatario de la corte y como éste se justificara de la falta que el zar le imputaba, replicóle Pedro:

—Cuando te zurré otra vez, hazme pensar que tienes algo recibido a crédito.

Este era Pedro. Este era el zar brutal y terrible. Y cuando eso hacía el abate, pensad lo que harían los frailes.

ANGEL SAMBLANCAT

Aquest número ha passat per la censura governativa

OPTIMISME

Que hermosa que és la vida!
Els tristos plorans que de mí's burlen a ple, mai l'han fruit la riallada alegre i expansiva.

Si canten, llagrimegen desventures, creient així fe'l savi i l'intel·lecte.
Lo seriós no és posà la cara trista ni ploren tots els savis.

Eterns cultivadors de la desdita no saben que les penes són mentides que's forgen ells mateixos portats del pesimismo.

Aneu-vos-en, d'un cop, allà on vos plagui jo, veig en tots vosaltres uns suïcides.
Deixeu-me a mi tot sol, si us desagrada l'esclat de ma alegria.

Jo vull viure extasiat-me amb les delícies que'l món arreu escampa:
vull empapar mos ulls de les belleses que crea la Natura...

Del sol que'ns enardeix amb sos reflexes, del cant de l'ocellada xerradora, de les flors que'n perfumem i l'aire que'ns abraça i vivifica...

Vull delectar-me l'ànima frisa del bell gosar d'una ventura immensa, i alçà a l'espai la vista per admirar sa esplèndida hermosura...

Que bella que és la vida!
Jo, la veig a redós exhuberanta, creixent sens detenir-se amb impuls creador a totes hores.

Si no vos plau el viure com jo'l sento aparteu-vos de mi d'una vegada, no vingueu a entrar a la pau volguda que disfruta mon ésser.

Si porteu la mortalla feridora sobre el cos cadavèric, deixeu-me a mi tot sol: jo vull la vida per a gosar-la sempre!

J. B. J.

Sonata XXX

A vos han despatxat? Encara no? Sí, eh? Molt bé, molt bé, molt bé!

Com més dies passen, més m'agrada tot això.

No hi ha com espatllar les coses per a tenir que adobar-les. Però això sí, han d'ésser ben espatllades. A més, si s'espatllen de bo de bo, cal fer-les o comprar-les noves.

L'home acurat, quan veu que se li torcen els talons de les botines, baixa corrents al pegot de l'entrada i se'ls fa posar per poc preu i té unes sabates noves. Contral, el descuidat va pels carrers fent fàstic, semblant garrell sense ésser-ho, i un dia els talons són tan menjats, que deu comprar-se calçat nou. No tenen adob les velles.

Ai, amics meus! Molt me temo que els nostres governants i governadors no són gent que's preocupin de la roba ni de les sabates, i que si baden gaire tindran la culera foradada i esbotzades les sabates.

I hauran de comprar-ho tot nou; ara, que un vestit nou devegades apreta per les costures i unes sabates acabades d'estrenar acostumen a fer mal.

De totes maneres, amb roba nova sempre es fa el seu goig. Estrenem-ne, si podem.

Heu vist? Ja no hi han civils. A mí, la veritat, com a trobar-los de menys no els hi trobo. No és que'm fessin cap nosa, però hom recorda que d'un mànec d'esombra en varen sortir set bales i pensa les innumerables que podrien sortir de dos matissers.

Diu que vigilaven?... *Bueno!*
Ja no vigilen?... Millor!

Així no trobarem entrebanes a les cantonades.

Si voleu riure amb un ull i plorar amb l'altre, llegiu les ressenyes del Congrés Patronal.

Imbècils!

Jo no sé quina malura pateixen els nostres patrons; però permetre que el funerari comte de Santa Maria de Pomés i l'imbècil (així!) Sáenz diguessin les bestieses que digueren, no hi ha dre!

Cadascú és cadascú; tothom té son dre. A lo que no n'hi ha és a que dos missers reaccionaris emboliquin les qüestions, qüestions en les quals ni els va ni els vé.

No, no no!

El Pomés pot ésser assessor de les Funeràries, i com a tal obrar. L'altre digué coses

tan brutals, que ningú que tingui vergonya pot acceptar-les.

Veurem com acabarà. Sí, macos, sí; com veurem com s'acabarà el viatge de donAnfós. Què? Que com?... Amb un emprèstít.

Vos pensaveu que no teníem de pagar-li el viatge de primera?...
Pessetes: 500.000.000.

No'm sap greu, sobre tot no pagant jo. Però...
En fi. Qui en tingui que pagui.

Nosaltres, com que no tenim padrins, anem a caseta a beure aigua del dipòsit.

MORITZ III

A DON JUAN TENORIO

Salut, Tenorio, salut!
De veure-us enguany duptava, puix, francament, me pensava que no hauríeu pas vingut.

Per lo tant se veu ben bé que vostra audàcia és molt grossa i que teniu una bossa plena com la d'En Xifré.

Mes seguint anant pel món per més diners que porteu, en pocs dies quedareu com el gallo de Morón.

Perquè avui comprar la criada de donya Ana de Pantoja costaria, a qui s'hi arroja com vos, una millonada.

No estranyeu que us parli aixís, que pels dies que estareu, entre nosaltres, veureu del modo que va el país.

Comparant-lo amb l'any passat, com si hagués transcorregut un segle, ens ha esdevingut tot lo que feiem, canviat.

Ja no hi ha comendadors; ja tots ens tractem de tú; més que altri no hi ha ningú; o tots pobres o senyors.

De modo que amb el deliri de nivellació que ha entrat, regna en el món l'igualtat com regna en el cementiri.

Ja veureu que si després de les set aneu pel món, cercareu el panteón de vostra càndida Agnès.

Perquè les noves costums ens han dut als temps feudals sens llums, que avui els fanals també fan vaga de llums.

Suprimint així les mosques els ciutadans, en conjunt, des de les set en amunt ens passegem a les fosques.

Si per fer broma avui dia, cerquessiu amb gran anhel la *Hosteria del Laurel*, endebades us seria,

i no podrieu fè'l plaga, ni donant propina lluïda, perquè aquesta està abolida i els Butarellis fan vaga.

Allò de «nada hay que fallé; Ciutti, ya sabes mi intento: a las nueve en el convento, a las diez en esta calle»,

no fóra lograt per vos, perquè és ben clar i ben net, que al punt de tocar les set tocaria En Ciutti el dos.

Com a jugador que sou, tampoc podreu apostar al set i mig; per jugar haveu de fè'l burro i prou!

Per lo tant, un cavaller com vos, montat a l'antiga, no vingui a plantar botiga ni amb noblesa ni amb diner.

Aneu-se'n al altre barri a descansar uns anys més; ja us avisarem després que s'arregli aquest xibarrí,

i quan vinguin els moments de que vos cridem formals, veureu si tots som iguals o seguim 'sent diferents!

S. ALSINA I CLOS

Sants de la setmana

Sants Simon i Judes

Se tracta *nada menos* que de dos apòstols. L'un, En Simon, és el nomenat en l'Evangeli de Sant Mateu el Cananeu per ésser fill de Canà, un llogaret de Galilea, i ensemps per a distingir-lo de Sant Pere que també se deia Simon.

Sant Lluc l'anomena el Vigilant; això no se sap perquè.

Diu que aquest Sant Simon era el nuvi de les bodes de Canà i que després de veure el prodigi de tornar-se l'aigua vi (rieu mirífics taverners) s'impressionà tant, que deixant-ho tot, començà a servir a Jesucrist i després conservà la virginitat.

Després predicà en Egipte.

En Judes, que no era el traïdor i suïcida, sinó un altre nomenat Tadeu o Zelotea, per a distingir-lo de l'Iscaïot, era germà d'En Didul el Petit i en conseqüència cos i germà de Nostre Senyor; seguí al mestre i un dia en que aquest digué:

—El món no'm veurà, emprò vosaltres sí em veureu.

Ell, que preguntà:

—Què voleu dir amb això?

—Que vosaltres m'estimeu i el món no.

Judes s'inventà el mot catolicisme escrivint una carta a tota l'humanitat.

Després anà a Pèrsia a fer devots.
Mal acabaren Simó i Judes; an aquest li tallaren el cap, a Simon el serraren per la panxa.

Què s'hi farà?
Laus Deo

LA MORT SE DEFENSA

Vaig trobar-la a la voreta d'un cementiri rural. La seva figura esculida me la delatà a l'instant i, inclinant-me amb cortesia, vareig dir-li: —Déu la guard!... Vostè, si no m'equivoco, és la Mort, oi?

—Encertat.
—Que porta pressa?

—No gaire.
Per què?

—Perquè, en aquest cas, voldria enraonar una estona amb vostè. —

I ella, acceptant amablement la demanda, s'assentà en un tronc corcat que hi havia allà a la vora i, invitant-me a fè altre tant, va dir-me: —Sóc tota orelles. De què's tracta?

—D'esbrinar perquè en la guerra passada ha fet tanta mortaldat i ha causat tantes destroces. ¿Sap els cadavres que hi ha colgats en els camps immensos per on vostè ha passejat? Sis mil·lions!...

—Bonica xifra! Però, per què em vens a dar la culpa a mi?... El que apuntava els canons; el que, amagat, llençava els gossos melfífics; el que, des de un aeroplà, deixava caure les bombes; era jo? Nol... Jo, dels mals; en recollia els efectes; però els autors, els causants, eren altres.

—Oh, permeti'm! Una bala pot matar i pot resultar perduda: la Mort és qui, en realitat, fa que's perdi o s'aprofiti.

I vostè, no ho negarà, en aquests quatre anys de guerra, s'hi ha esmerat, s'hi ha recreat en fè aprofitar les bales.

—Fuig, home, fuig! Tu què saps?... Si de totes les tirades n'haguessin no més fet blanc la meitat, ni un sol, no ho dubtis, ni un sol dels beligerants quedaria per contar-ho.

Però... deixem-les estar aquestes filosofies de color sentimental, i anem a mirar la cosa pel cantó que a mi m'atany.

Jo no defenso la guerra
ni la provocaré mai,
perquè, no hi ha per ventura
sobre la terra prou mals?
No tinc ja tifus, i còeres,
i gripes, i tumors blancs
i infeccions de totes menes?
Quina falta, doncs, em fan,
per provei els cementiris,
els artefactes mortals
que l'estupidés humana
cada dia està inventant?
Jo no sóc gens ambiciosa,
i, si t'haig de parlar clar,
els fabulosos ingressos
que la guerra m'ha portat,
lluny de causar-me alegria
m'han omplert de mals de cap.
No!... Res de guerres, que alteren
la meua vida normal!...
Les passions, les malalties,
els vicis, els crims vulgars;
cada istiu, la seva peste;
cada hivern, nits ben glacials...
ve't aquí tot lo que ansio,
això, això és lo que a mi em plau!...

Callà la Mort. Jo, perplexe,
no vaig saber què objectar.
Em va semblar que, la pobra,
parlava amb sinceritat.

C. GUMÀ

LÀPIDES

Aquí reposa un autor.
cansat de tantes vegades
que va veure's anunciat
en cartells de temporades...
Les vint obres que escrigué
jauen amb ell enterrades.

Dintre d'aquest panteó
hi han uns morts dels que desputen...
Un matutí, un jogadò,
un mossega, un regidó...
(Déu els cria i ells s'ajunten.)

PEPET DEL CARRIL

REPICS

Un de Roma que amb motiu
d'encepegar-se en diumenge
el dia 2 de novembre, la Festa
dels Morts se tresllada en-
guany al dia 3.

Els pobres difunts ja saben
el que els toca.

Han de fer com els de la romeria de Sant
Medí, que quan és la festa en diumenge, en
fan dues de seguides.

I visca la xerino!... Que no hi mancarà en-
tre els vius, aqueixos dies.

Ei!... Si és que encara ens resta humor per a
fer-ne!...

Llegeixo:

«El diari jaumista barceloní *El Correo Cata-
lán* ha deixat de publicar-se temporalment.»

Temporalment?

Ah!... sí!... vol dir a causa del temporal!

Pedres son trumfos.

Deien uns jogadors l'altre dia parlant de una
manilla que s'estava jogant desesperadament:

— Va de bastos!

— No senyor, que va d'espases!

I En Palaudàries sortí a descompartir-los.

— Torneu a escapar i que surtin oros, que
s'acabaran les raons i anirem a fer unes copes.

Mala data, mala patal!...

Els regionalistes preparen un gran aplec de
propaganda que's celebrarà a Girona.

Aqueix gran aplec està anunciat pel dia 2 de
novembre, diada dels Morts.

Senyors, quin dia més fatídic han anat a
triar!...

Ha arribat a Barcelona don Melquíades Al-
varez, quefe del reformisme espanyol.

Diu que estudiarà els conflictes socials que
ens atueixen i que «s'escoltarà a tothom».

Es la manera de que'l pobre home acabi no
fent-se capàs de res!

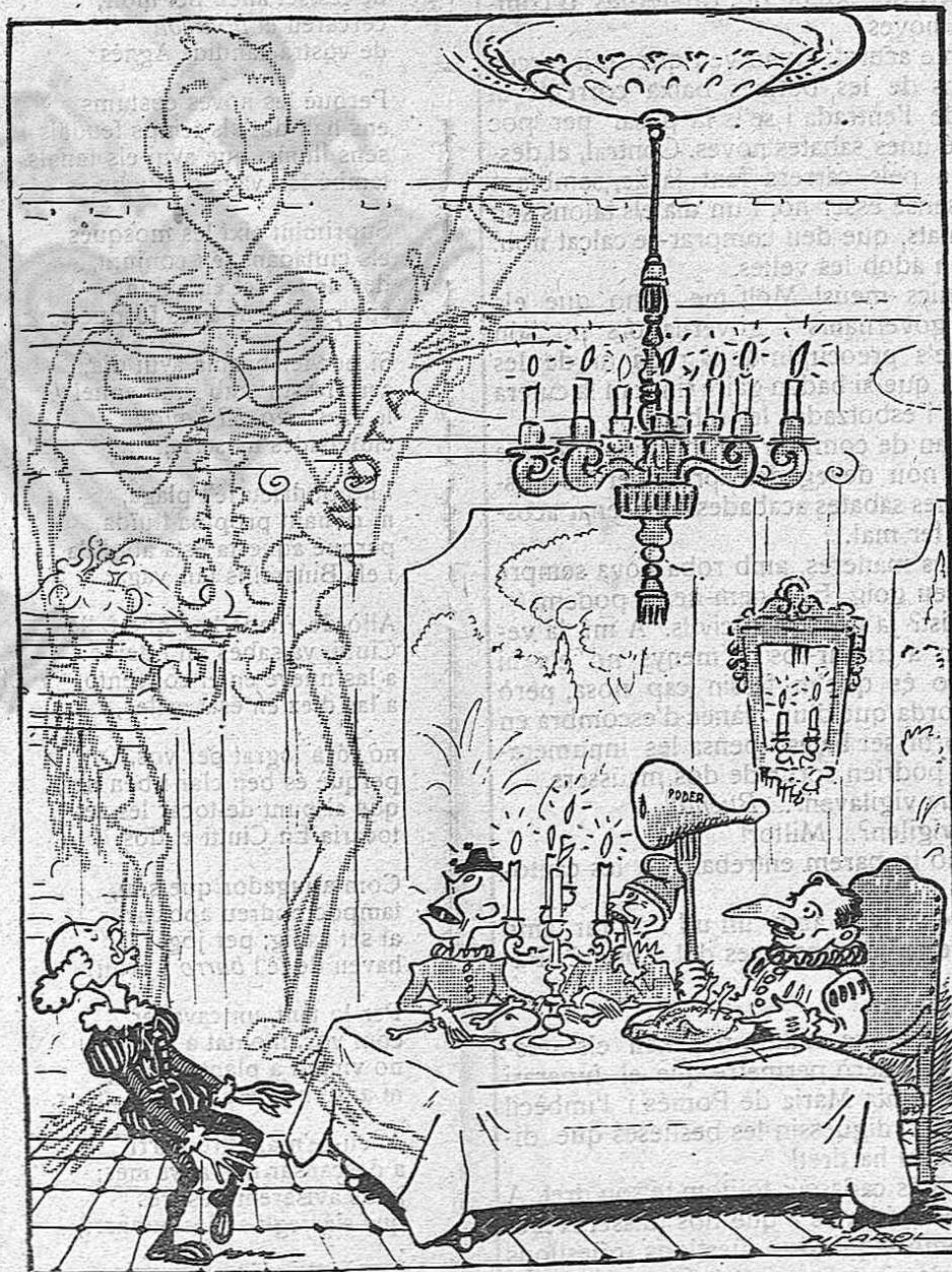
Em vol creure a mi?... Escolli només als que
tenen raó.

Les paròdies del Tenorio

— Comendador,... que me pierdes!

Les paròdies del Tenorio

Tenorio-Toca. — Ciutti, si vuelve a llamar, suéltale un pistoletazo.

Durant els dies 25 i 26 se celebrà l'Assem-
blea del Partit Republicà Català. Les sessions
tingueren bastanta transcendència. En la prime-
ra, purament de preparació se votaren les me-
ses i les ponències.

Diumenge, al matí i a la tarde, tingueren lloc
les grans sessions de discussions i acords pre-
nent-hi part la plana major d'l republicanisme
més viu que existeix a Catalunya.

Parlaren l'Humbert Torres, alcalde de Lleida
En Martí Carreras, de Figueres, intervinent en
el debat En Pallejà, de Reus, En Companys,
En Noguera, En Ricart i En Duran, essent apro-
vada la ponència.

En la sessió de la tarda, foren designats per
aclamació els individus que han de formar el
Directori, essent elegits els diputats Alomar,
Layret, Domingo, Pi i Sunyer i l'Alfred Pereña.
Finalment En Marcell Domingo pronuncia un
gran discurs ple de seny i de cordialitat par-
lant dels moments actuals i principalment de la
qüestió obrera i del nacionalisme.

Fou ovacionat amb justícia.

I ara, no badem, i a fer molta i bona tasca,
republicans.

Per la seva banda les Joventuts deliberaren,
també, votant una sèrie de ponències interes-
santíssimes. En elles depositem tota la nostra
confiança.

Per disposició del senyor Bisbe i amb motiu
de la Reforma, ha sigut tret de la seva capella
del carrer Alt de Sant Pere, la imatge de Sant
Cristòfol.

Fins als pobres sants deshaucien!...

Prengui paciència.

An ell rei, que l'han dut a la parròquia de
Sant Francisco, i allí no haurà de pagar pis!...

Un aviador notable, M. Torquin, s'ha deixat
anar des de 2,000 metres de alçaria pel miñà de
un para-caigudes de la seva invenció.

La prova, diu que anà felicíssimament.

El Nas Llarg, així que se'n enteri n'enviarà a
cercar un d'aquests para caigudes.

Per a arribar a terra ben ilesos quan caigui
del candelero.

Haveu llegit el manifest d'En Maura?

Oi que sí?

Però no l'heu entès.

Fa que no?

Naturalment, com que allò és una barreja de
madrileny de la Puerta del Sol i d'Esperanto
de Càn Pacatilla.

Però entre línies heu comprès que don
Antoni vol tornar a manar.

Oi que sí?

Però no manarà.

Fa que no?

En Companys ha donat una conferència so-
bre un tema que no pot ésser de més palpitant
«Subsistències i lloguers».

Retinyeta!

Per a parlar d'això amb coneixement de cau-
sa havia d'alçar-se en aeroplà i parlar des dels
núvols.

No hi havia altre sistema.

I des d'allà dalt, qualsevol l'escolta!...

El gran Maliano
i el famós Durán,
a Madrid arriben,
de Madrid se'n van.

«Com que tots dos són bútxares, cada un a
la seva manera, han aconseguit, durant sa curta
estada a la meseta, fer prevaldre el llur criteri,
etc., etc.»

Però, és que tenien criteri?

Caram, caram, caram!...

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

SE HA PUESTO A LA VENTA

EL AÑO EN LA MANO

Almanaque enciclopedia

de la vida práctica

para 1920

En rústica . . . 1'50 ptas.

Encuadernado . . . 2'00 »